

function; understanding the main characteristics of sculptural works and the most significant differences in sculpture from other types of arts.

Key words: sculpture, art, function, form, equipment, material.

УДК 378.011.3 - 051:78

DOI: 10.32626/2309-9763.2019-26-2.33-39

Ван Їсін
Wang Yixing

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ВОКАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ЕРУДОВАНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИКИ У ПРОЦЕСІ ФАХОВОГО НАВЧАННЯ

PEDAGOGICAL CONDITIONS FOR FORMATION OF VOCAL AND PEDAGOGICAL ERUDITION OF THE FUTURE MUSIC TEACHER IN THE PROCESS OF PROFESSIONAL TRAINING

У статті представлено теоретичне обґрунтування, зміст та визначення педагогічних умов формування вокально-педагогічної ерудованості майбутнього вчителя музики. Педагогічні умови було розроблено відповідно до інноваційно-інформаційного, теоретично-логічного та варіативно-практичного методичних напрямів. Запропоновано конкретні методичні заходи щодо упровадження та реалізації визначених педагогічних умов формування вокально-педагогічної ерудованості майбутнього вчителя музики у процесі фахового навчання.

Ключові слова: педагогічні умови, вокально-педагогічна ерудованість, майбутній учитель музики, фахове навчання, формальна, неформальна та інформальна освіта.

Ефективність використання методичного забезпечення формування вокально-педагогічної ерудованості майбутнього вчителя музики у процесі фахового навчання безпосередньо залежить від окреслення педагогічних орієнтирів, що спрямовують і забезпечують оптимальну організацію методичної стратегії. Визначення означених педагогічних орієнтирів є необхідним для конкретизації змісту й обсягів методичного забезпечення, оскільки дозволяє узгодити сутність та специфіку феномену вокально-педагогічної ерудованості із змістом і характерними особливостями процесу фахового навчання студентів факультетів та інститутів мистецтв педагогічних університетів. Це засвідчує актуальність проблеми визначення педагогічних умов формування вокально-педагогічної ерудованості, які безпосередньо виконують функціональне навантаження стратегічно-педагогічних орієнтирів під час розроблення відповідного методичного забезпечення.

Проблематиці вокально-педагогічної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва, розвитку співацького голосу, формуванню вокально-педагогічних умінь присвятили свої наукові праці О. Антонюк, Д. Аспелунд, Н. Гребенюк, Т. Жигінас, Д. Євтушенко, В. Морозов, М. Микиша, Є. Проворова, О. Стахевич, Л. Тоцька та ін. У галузі проблем фахової підготовки учителів музики, теорії та методики музичної освіти працювали А. Авдієвський, А. Болгарський, А. Козир, Г. Падалка, В. Орлов, О. Ростовський, Г. Побережна, О. Рудницька, В. Шульгіна, О. Щолокова та ін. Проблема формування фахової компетентності вчителя музики, розвитку його професійної майстерності присвятили свої дослідження А. Козир, О. Олексюк, Г. Падалка, О. Рудницька, О. Хоружа, В. Шульгіна, О. Щолокова та ін. Питання сучасних вимог щодо вокального виконавства висвітлені у науковому доробку китайських

дослідників: Гу Юй Мей, Сюй Дин Чжун, Чжау Сон Жу, Шен Сіан, Юй Тен Ган, Ян Хун Нань та ін.

У той же час, проблематиці формування та розвитку вокально-педагогічної ерудованості майбутніх педагогів-музикантів, розробленню відповідних педагогічних умов та методичного забезпечення на жаль, було приділено недостатньо уваги. З огляду на вищезазначене, доцільним є теоретичне обґрунтування й визначення педагогічних умов формування вокально-педагогічної ерудованості майбутніх учителів музики у процесі фахового навчання.

Важливою характерною особливістю методичного забезпечення формування вокально-педагогічної ерудованості майбутніх учителів музики є, на нашу думку, комплексне залучення трьох однаково важливих методичних напрямів, а саме:

- інноваційно-інформаційного, що передбачає здатність до застосування сучасних, зокрема, інформаційно-комунікаційних технологій, які забезпечують повноцінну консолідацію формальної, неформальної та інформальної освіти як основи для створення відповідного освітнього середовища у процесі фахового навчання;
- теоретично-логічного, що передбачає здатність до вільного застосування сукупності теоретичних методів аналізу, порівняння, узагальнення, конкретизації тощо, тотожних мисленневим операціям, яка виражає специфіку вокально-педагогічної ерудованості у контексті її зв'язку із операційно-мисленневою діяльністю; варіативно-практичного, що передбачає здатність до варіативного застосування набутих знань у сфері вокальної педагогіки та виконавства, методів, засобів і прийомів під час практичної діяльності вчителя музики у процесі розв'язання педагогічних проблем навчально-виховного процесу на уроці музичного мистецтва в загальноосвітній школі.

Окреслення трьох означених методичних напрямів сприяло визначенню педагогічних умов ефективного формування вокально-педагогічної ерудованості майбутніх учителів музики. Слід зауважити, що визначення педагогічних умов доцільно здійснювати з позицій розгляду фахового навчання в якості процесу, що володіє інструментами створення сприятливого навчального середовища для ефективного формування вокально-педагогічної ерудованості майбутніх учителів музики.

Педагогічне забезпечення такого навчального середовища для формування вокально-педагогічної ерудованості не тільки уможливорює набуття й повноцінне засвоєння студентами вищих музично-педагогічних навчальних закладів широкого кола знань у галузі вокальної педагогіки та виконавства, але й забезпечує оволодіння комплексом способів пізнавальної діяльності на основі поглибленої, різнобічної обізнаності щодо наукових засад і технологій в означеній сфері для набуття належного рівня кваліфікованості майбутнього вчителя музики.

В. Биков зазначає про те, що нагальну потребу активізації залучення інформаційно-комунікаційних технологій у процесі фахового навчання студентів. Саме на основі повсякчасного використання означених технологій на практиці відбувається розширення простору навчально-освітнього середовища. Причому, на думку дослідника, залучення інформаційно-комунікаційних технологій забезпечує доступність навчального середовища для усіх учасників процесу фахового навчання. Адже саме інформаційно-комунікаційні технології уможливають самостійне отримання студентами тої чи іншої необхідної інформації, використовуючи необмеженість сучасних інформаційних ресурсів [2].

Визначення однієї з педагогічних умов формування вокально-педагогічної ерудованості майбутніх учителів музики у процесі фахового навчання згідно з інноваційно-інформаційним напрямом ґрунтується на тому, що здатність студентів факультетів мистецтв педагогічних університетів до вільного застосування інформаційно-комунікаційних технологій на практиці забезпечує повноцінну консолідацію формальної, неформальної та інформальної освіти як основу для створення необхідного освітнього середовища.

Педагогічне забезпечення процесу консолідації формальної, неформальної та інформальної освіти у контексті інноваційно-інформаційного напрямку обумовлює появу

важливого етапу удосконалення фахового навчання майбутніх учителів музики – етапу педагогічної інформатики. С. Гончаренко стверджує про перспективність педагогічної інформатики, що дозволяє опрацьовувати “...теоретичні питання, методи і технології інформаційного забезпечення й автоматизації педагогічної діяльності з метою удосконалення педагогічного процесу, його індивідуалізації та оптимізації” [4; 349].

Контекст інноваційно-інформаційного напрямку фахового навчання майбутніх учителів музики загалом і формування вокально-педагогічної ерудованості зокрема виводить на перший план таку важливу властивість інформаційно-комунікаційних технологій, як забезпечення інтерактивності навчального процесу. Також вільне застосування інформаційно-комунікаційних технологій у процесі формальної освіти, яка набувається студентами на факультетах мистецтв педагогічних університетів, скорочує часові терміни для оволодіння знаннями у галузі вокальної педагогіки та виконавства шляхом опрацювання електронних конспектів лекційних занять, отримання за електронною розсилкою заліково-екзаменаційних вимог, переліків рекомендованої вокально-методичної літератури для складання теоретичної частини модулів та екзаменів з “Постановки голосу” тощо. Таким чином, застосування інформаційно-комунікаційних технологій у процесі фахового навчання дозволяє студентам вивільнити навчальний як для подальшого розширення обсягу знань у галузі вокальної педагогіки та виконавства, так і для набуття практичних умінь і навичок у цій сфері.

Вільне застосування інформаційно-комунікаційних технологій у процесі неформальної освіти, яка здійснює важливу місію доповнення формальної музично-педагогічної освіти, уможливорює під час формування вокально-педагогічної ерудованості широку поінформованість студентів у галузі вокальної педагогіки та виконавства, перманентне поглиблення знань у цій сфері. Адже саме застосування інформаційно-комунікаційних технологій створює можливості для безпосереднього доступу студентів до науково-практичних конференцій, семінарів та “круглих столів” з проблем вокальної педагогіки та виконавства, що транслюються у мережі інтернет, для перегляду майстер-класів, творчих майстерень провідних педагогів та виконавців-вокалістів тощо.

Важливість застосування інформаційно-комунікаційних технологій для ефективної неформальної освіти обумовлюється тим, що означені технології повністю забезпечують самостійність власного вибору студентом необхідної для формування вокально-педагогічної ерудованості інформації, яка на даний момент є цікавою для користувача. Причому із зміною пізнавальних потреб і інтересів майбутній вчитель музики може швидко віднайти інформацію, яка цікавить його на поточний момент згідно із новими пізнавальними потребами й інтересами (актуалізація особистісно-орієнтованого підходу).

Вільне застосування інформаційно-комунікаційних технологій у процесі інформальної освіти уможливорює формування психологічної установки на перманентне освоєння нових фахових знань і умінь через електронне спілкування з питань вокальної педагогіки та виконавства, читання та самостійне опрацювання студентом науково-теоретичної літератури з теорії та методики постановки голосу, електронне відвідування вокальних і вокально-хорових концертних заходів, оперних вистав, електронне навчання за допомогою вивчення досвіду сучасних фахівців – вчителів музики, виконавців-вокалістів тощо. Причому слід зауважити, що інформаційно-комунікаційні засоби в інформальній освіті забезпечують як процес віднайдення необхідних джерел, так і процес фахової вокально-педагогічної комунікації.

Ефективність формування вокально-педагогічної ерудованості майбутнього вчителя музики залежить від створення під час фахового навчання такого освітнього середовища, яке цілеспрямовано забезпечує консолідацію формальної, неформальної та інформальної освіти у галузі вокальної педагогіки та виконавства шляхом накопичення студентами особистісного інформаційно-комунікаційного досвіду.

На нашу думку, саме набуття студентами факультетів мистецтв особистісного інформаційно-комунікаційного досвіду допомагає на практиці консолідувати три вищезазначені

різновиди вокально-педагогічної освіти (формальної, неформальної та інформальної) шляхом активізації та розширення пізнавальних та комунікативних можливостей.

Консолідація формальної, неформальної та інформальної освіти у галузі вокальної педагогіки та виконавства за рахунок накопичення студентами особистісного інформаційно-комунікаційного досвіду стає можливою лише за умови збагачення змісту фахового навчання майбутніх учителів музики інформаційно-комунікаційними елементами. Для цього доцільно, на нашу думку, увести у зміст методичного забезпечення формування вокально-педагогічної ерудованості майбутніх учителів музики ряд заходів, спрямованих на інформаційно-комунікаційну адаптацію як академічних навчальних дисциплін (“Постановка голосу”, “Спецкурс з постановки голосу”, “Виробнича педагогічна практика з музики”, “Хоровий клас”), так і самостійної наукової діяльності студентів. До означених заходів належать:

- розроблення і використання у змісті навчальних (типових і робочих) програм з “Постановки голосу”, “Спецкурсу з постановки голосу”, “Виробничої педагогічної практики з музики”, “Виконавського практикуму” тощо мультимедійних засобів вокального навчання на кшталт електронних вокальних класів;
- спеціальне конструювання самостійної роботи студентів з означених навчальних дисциплін, що передбачає фахове електронне спілкування й обговорення самостійно опрацьованої спеціалізованої літератури з теорії та методики постановки голосу, теорії та методики музичного навчання, а також віртуальних лекцій з проблем вокальної педагогіки та виконавства, майстер-класів провідних педагогів-вокалістів тощо;
- організація і проведення віртуальних науково-практичних конференцій та семінарів з проблем вокальної педагогіки та виконавства.

З огляду на вищезазначене, доцільно визначити однією з педагогічних умов формування вокально-педагогічної ерудованості майбутнього вчителя музики консолідацію формальної, неформальної та інформальної освіти у галузі вокальної педагогіки та виконавства шляхом інформатизації процесу фахового навчання.

Визначення другої педагогічної умови формування вокально-педагогічної ерудованості майбутніх учителів музики у процесі фахового навчання згідно з теоретично-логічним напрямом ґрунтується безпосередньо на специфіці досліджуваного феномену, на пряму пов'язаний із операційно-мисленневою діяльністю. Методичне забезпечення другої педагогічної умови (згідно з теоретично-логічним напрямом) передбачає набуття студентами особистісного досвіду щодо вільного застосування сукупності теоретичних методів аналізу, порівняння, узагальнення, конкретизації тощо, тотожних мисленневим операціям.

Практичне набуття студентами особистісного досвіду щодо вільного застосування сукупності означених теоретичних методів, тотожних мисленневим операціям, є можливим лише у разі спрямованості фахового навчання майбутніх учителів музики на цілеспрямоване відпрацювання механізму мисленневих операцій. Таке відпрацювання вимагає розроблення й упровадження у процес фахового навчання майбутніх учителів музики комплексу спеціальних методичних заходів, що базуються на сукупності теоретичних методів, тотожних мисленневим операціям.

У той же час, спрямованість процесу фахового навчання майбутніх учителів музики на відпрацювання механізму мисленневих операцій може бути реалізована шляхом розроблення відповідного педагогічного забезпечення для освітнього середовища, зорієнтованого на комплексне застосування разом із інформаційно-комунікаційними технологіями теоретичних методів аналізу, синтезу, порівняння, узагальнення, класифікації, систематизації тощо.

Підсумовуючи вищесказане, доцільно зауважити, що спрямованість процесу фахового навчання майбутніх учителів музики на відпрацювання механізму мисленневих операцій реалізується шляхом систематичного включення теоретичних методів у зміст відповідного методичного забезпечення викладання нормативних і варіативних навчальних дисциплін. Тобто конструювання методичного забезпечення має відбуватись із наскрізним застосуванням

сукупності вищезазначених теоретичних методів, які мають супроводжувати запитання і завдання до усіх тем занять.

З огляду на вищезазначене, доцільно визначити другою педагогічною умовою формування вокально-педагогічної ерудованості майбутнього вчителя музики педагогічне стимулювання спрямованості процесу фахового навчання майбутніх учителів музики на відпрацювання механізму мисленневих операцій на основі систематичного застосування теоретичних методів під час викладання нормативних і варіативних навчальних дисциплін.

Визначення третьої педагогічної умови згідно з варіативно-практичним напрямом ґрунтується на тому, що вокально-педагогічна ерудованість майбутніх учителів музики набувається з конкретною метою щодо застосування на практиці широкого обсягу знань у сфері вокальної педагогіки та виконавства. Тобто для майбутнього вчителя музики означений широкий обсяг знань щодо теорії та методики постановки голосу, жанрово-стильових особливостей вокального мистецтва, фізіологічної побудови голосового апарату та його гігієни, фізико-акустичних особливостей вокального звуковидобування, розвитку вокально-творчих можливостей особистості тощо не є самоціллю і кінцевим результатом. Означені знання мають влучно застосовуватись вчителем музичного мистецтва у процесі фахової діяльності на уроках музики в загальноосвітній школі, під час позакласної діяльності у вокальних та хорових шкільних колективах, під час власної вокально-виконавської діяльності тощо.

Слід зауважити, що особливого значення набуває здатність учителя музики до варіативного застосування набутих знань щодо методів, засобів і прийомів мистецького навчання загалом і вокального навчання зокрема під час розв'язання педагогічних проблем навчально-виховного процесу в загальноосвітній школі. Характерною властивістю методики формування вокально-педагогічної ерудованості студентів факультетів мистецтв педагогічних університетів є те, що багаж знань у сфері вокальної педагогіки та виконавства є проміжним результатом. У той час, як кінцевим результатом виступає навченість фаховим діям вчителя музики в означеній сфері. Адже набуття знань і утримання їх у пам'яті не надають студентові змогу у повній мірі зорієнтуватись у майбутній вокально-педагогічній діяльності.

Розв'язання цієї проблеми здійснено дослідником П. Гальперінім, який створив власну концепцію поетапного формування розумових дій. Створюючи цю концепцію, автор стверджує, що, якщо набуті знання не забезпечують майбутньому фахівцеві орієнтування у професійній діяльності або цей фахівець не здатен їх застосувати на практиці, то у процесі фахового навчання треба забезпечувати студентові такі орієнтири для майбутньої діяльності, на які він можна спиратися для її ефективного провадження [3].

Базуючи на цій концепції визначення третьої педагогічної умови, її зміст можна окреслити як методичне забезпечення навчання студентів практичним педагогічним діям у галузі вокальної педагогіки та виконавства. Причому надання широкого спектру знань щодо теорії та методики постановки голосу, жанрово-стильових особливостей вокального мистецтва, фізіологічної побудови голосового апарату та його гігієни, фізико-акустичних особливостей вокального звуковидобування, розвитку вокально-творчих можливостей особистості тощо має відбуватись безпосередньо для забезпечення вищезазначених педагогічних дій (застосування діяльнісного підходу).

Визначення цієї педагогічної умови відбувалось у процесі здійснення педагогічних спостережень за вокально-педагогічною діяльністю студентів факультетів мистецтв на уроках музичного мистецтва під час "Виробничої педагогічної практики з музики" в загальноосвітніх школах. Результати цих педагогічних спостережень засвідчили наступне:

- по-перше, багаж знань у галузі вокальної педагогіки та виконавства, отриманий студентами у процесі фахового навчання, не виконує функцію повного орієнтування у вокально-педагогічній діяльності вчителя музики, оскільки деякі знання залишились у пам'яті студентів, а деякі, на жаль, були забуті;
- по-друге, навіть знання, які залишились у пам'яті, студенти часто не можуть застосувати у практичній діяльності;

– по-третє, багатьох студентів треба вчити конкретним вокально-педагогічним діям просто під час проходження практики.

З огляду на вищезазначене, доцільно озброїти студентів відповідними методичними орієнтирами, на які майбутні вчителі музики зможуть спиратися у практичній вокально-педагогічній діяльності на уроках музичного мистецтва під час застосування багажу знань у галузі вокальної педагогіки та виконавства, набутих у процесі фахового навчання. Зокрема, Б. Бадмаєв пропонує використовувати в якості означених орієнтирів так звані “схеми ООД” (схеми орієнтовної основи дії) [1; 26]. Для забезпечення студентів чіткими орієнтирами вокально-педагогічної діяльності є широкий спектр можливостей, що включає як систематизовані інструктивні методичні матеріали, розроблені методистами музичного навчання, керівниками практики, досвідченими вчителями музики, так і “ментальні карти”, самостійно складені студентами на вимогу викладачів-методистів, ретельно перевірені і узгоджені.

У цьому випадку ми виходимо з розуміння будь-якої діяльності особистості в якості синтезу орієнтуючої і безпосередньо виконуючої сфер. Причому такий синтез орієнтуючої і виконуючої сфер є, на нашу думку, універсальним. З одного боку, він притаманний для різновидів діяльності, пов'язаних безпосередньо із психоло-фізіологічною активністю особистості, до яких належать: перцептивна, мовленнева, рухова, а також мисленнево-операційна діяльність, з активізацією якої пов'язана специфіка формування вокально-педагогічної ерудованості майбутніх учителів музики. З іншого боку, синтез орієнтуючої і безпосередньо виконуючої сфер притаманний також для різновидів професійної діяльності особистості, зокрема, для професійної діяльності вчителя музики загалом і його вокально-педагогічної діяльності зокрема.

Адже для правильного виконання будь-яких операцій вокально-педагогічної діяльності вчителя музики (до прикладу, відпрацювання із учнями ясної вимови словесного тексту, чистоти інтонування, правильного набору й розподілу співацького дихання та ін. під час виконання вокальних творів) необхідно мати чітке орієнтування щодо того, як правильно їх виконувати.

У той же час, виконувальна сфера, базуючись на правильно виконаних операціях як конкретних елементах вокально-педагогічної діяльності, відповідає за кінцевий результат цієї діяльності, у нашому випадку, за створення учнями яскравого художнього образу вокального твору у процесі його виконання, а також за успішне продовження вокально-педагогічної діяльності вчителя музики, що втілюється в удосконаленні вокально-виконавських умінь учнів, у формуванні їх музичної культури тощо.

Третьою педагогічною умовою формування вокально-педагогічної ерудованості ми визначаємо педагогічне стимулювання спрямованості процесу фахового навчання майбутніх учителів музики на надання студентам знань у галузі вокальної педагогіки та виконавства, які безпосередньо слугують практичним педагогічним діям для провадження вокально-педагогічної діяльності на уроках музичного мистецтва в загальноосвітній школі, отриманню й накопиченню особистісного досвіду вокально-педагогічної роботи.

Отже, розроблення й визначення педагогічних умов формування вокально-педагогічної ерудованості обумовлює належний рівень якості фахового навчання студентів факультетів мистецтв педагогічних університетів, що виражається у реальній професіоналізації вчителя музичного мистецтва. На нашу думку, саме професіоналізація слугує ґрунтом високоякісної фахової підготовленості студентів факультетів мистецтв до розв'язання задач і проблем фахової діяльності вчителя музики, забезпечує високу результативність цієї діяльності із меншими часовими затратами за рахунок того, що студенти отримують вокально-педагогічні знання, які безпосередньо спрямовують на реалізацію педагогічних дій на уроках музичного мистецтва.

Список використаних джерел

1. Бадмаєв Б.Ц. Психология и методика ускоренного обучения. Москва : Владос, 1988. 271 с.

2. Биков В Ю. Моделі організаційних систем відкритої освіти: монографія. Київ : Атіка, 2008. 684 с.
3. Гальперин П.Я. Психология мышления и учение о поэтапном формировании умственных действий. Исследование мышления в советской психологии. М., 1966.
4. Гончаренко С.У. Український педагогічний енциклопедичний словник. Видання друге, доповнене й виправлене. Рівне : Волинські обереги, 2011. 553 с.
5. Коваль Т.І. Інтерактивні технології навчання іноземних мов у вищих навчальних закладах. Інформаційні технології і засоби навчання №6 (26). 2011. Режим доступу: <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/546/451>

The article presents theoretical substantiation, content and definition of pedagogical conditions for the formation of vocal-pedagogical erudition of the future teacher of music. Pedagogical conditions were developed in accordance with the innovation-informational, theoretical-logical and variant-practical methodical directions. Three pedagogical conditions have been formulated, which are: consolidation of formal and informal education in the field of vocal pedagogy and performance through informatization of the process of professional training; pedagogical stimulation of the direction of the process of professional training of future music teachers to work out the mechanism of thinking operations on the basis of the systematic application of theoretical methods during the teaching of normative and variational educational disciplines; pedagogical stimulation of the direction of the process of professional training of future music teachers to provide students with knowledge in the field of vocal pedagogy and performing, which directly serve practical pedagogical actions for conducting vocal and pedagogical activities at music lessons at a secondary school, obtaining and accumulation of personal experience of vocal and pedagogical work. Specific methodical measures are proposed for implementation and realization of certain pedagogical conditions for the formation of vocal and pedagogical erudition of the future music teacher in the process of professional training. It is proved that the development of pedagogical conditions for the formation of vocal and pedagogical erudition determines the proper level of quality of professional training of students of art faculties of pedagogical universities, promotes their professionalization and ensures high efficiency of further professional activity.

Key words: pedagogical conditions, vocal-pedagogical erudition, future teacher of music, professional training, formal, informal and informal education.

УДК 371.13:78:37

DOI: 10.32626/2309-9763.2019-26-2.39-43

Ван Цзізі
Wang Zixi

ОСОБЛИВОСТІ МУЗИЧНО-ВИКОНАВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНЬОГО КЕРІВНИКА ІНСТРУМЕНТАЛЬНОГО АНСАМБЛЮ В СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ МУЗИЧНИХ ЗАКЛАДАХ

PECULIARITIES OF MUSICAL-PERFORMING ACTIVITY OF A FUTURE HEAD OF THE INSTRUMENTAL ENSEMBLE IN SPECIALIZED MUSICAL INSTITUTIONS

У статті розглядається музично-виконавська діяльність саме керівника інструментального ансамблю в позашкільних спеціалізованих музичних закладах, від професійно-творчих здібностей якого залежить успішне навчання молодого покоління. Позашкільний заклад освіти визначається складовою системи позашкільної освіти, що надає знання, формує вміння та навички за інтересами, забезпечує потреби особистості у творчій самореалізації та її інтелектуальний,